

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

23. 05. 2011

ПРИМЉЕНО

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 3/11
Дана 11.04.2011. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ – Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од в.ф. председника суда – судије Радмиле Драгичевић-Дичић – председника већа, судија Синише Важића, Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића и др Миодрага Мајића – чланова већа, са вишим судијским сарадником Мирјаном Новић – записничарем, у кривичном предмету против оптуженог [REDACTED], због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине и брањиоца оптуженог [REDACTED], адвоката Вукотић Војислава, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду – Одељење за ратне злочине К. По2. бр. 38/2010 од 17.11.2010. године, у седници већа одржаној у смислу одредбе члана 375 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног оптуженог Радивој Дарка, а у присуству заменика јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине и брањиоца оптуженог [REDACTED], адвоката Вукотић Војислава, дана 11.04.2011. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖАВАЊЕМ жалбе јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Вишег суда у Београду – Одељење за ратне злочине К. По2. бр. 38/2010 од 17.11.2010. године, у делу одлуке о казни, тако што Апелациони суд у Београду, на основу одредби члана 4, 42, 45, 54 и 63 Кривичног законика, оптуженог [REDACTED] Дарка, за кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, за које дело је оглашен кривим, **ОСУЂУЈЕ НА КАЗНУ ЗАТВОРА У ТРАЈАЊУ ОД 12 (ДВАНАЕСТ) ГОДИНА**, у коју казну ће му се урачунати време проведено у притвору почев од 10.06.2009. године до 13.10.2009. године, док се жалба брањиоца оптуженог [REDACTED] адвоката Вукотић Војислава **ОДБИЈА** као неоснована и пресуда у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

O б р а з л о ж е ъ е

Пресудом Вишег суда у Београду – Одељење за ратне злочине К. По2. бр. 38/2010 од 17.11.2010. године, оптужени [задовој Дарко] оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ и осуђен на казну затвора у трајању од 10 година, а у коју казну му је урачунато време проведено у притвору почев од 10.06.2009. године до 13.10.2009. године. Одређено је да се оптужени ослободи плаћања трошкова кривичног поступка, те да исти падају на терет буџетских средстава суда, а оштећена Гајшак Јожица се ради остваривања имовинско-правног захтева упућује на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- јавни тужилац Тужилаштва за ратне злочине у Београду, због одлуке о казни из члана 367 тачка 4 у вези са чланом 371 став 1 ЗКП, са предлогом да другостепени суд преиначи ожалбену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што ће оптуженом изрећи строжију казну затвора,

- бранилац оптуженог [задовој Дарко], адвокат Вукотић Војислав, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 и става 2 ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 370 ЗКП, повреде кривичног закона из члана 369 тачка 3 ЗКП и одлуке о кривичној санкцији из члана 371 ЗКП, са предлогом да другостепени суд укине ожалбену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или да је преиначи у смислу жалбених разлога.

Јавни тужилац Тужилаштва за ратне злочине поднео је суду одговор на жалбу браниоца оптуженог [задовој Дарко] са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије као неосновану жалбу браниоца оптуженог [задовој Дарко] адвоката Вукотић Војислава.

Јавни тужилац Тужилаштва за ратне злочине је у поднеску Ктрз. бр. 9/08 од 01.02.2011. године предложио да другостепени суд уважи жалбу Тужиоца за ратне злочине и преиначи пресуду Вишег суда у Београду у погледу одлуке о казни, тако што ће му изрећи строжију казну затвора, а да жалбу браниоца оптуженог одбије као неосновану.

Апелациони суд у Београду – Одељење за ратне злочине је одржао седницу већа у смислу одредбе члана 375 став 1 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног оптуженог [задовој Дарко], а у присуству јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине и браниоца оптуженог, адвоката Вукотић Војислава, на којој је размотрио све списе предмета, па је након оцене навода

жалби и предлога јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине, као и одговора на жалбу, нашао:

Жалба јавног тужиоца Тужилаштва за ратне злочине је основана, док је жалба браниоца оптуженог [записано] неоснована.

Апелациони суд у Београду је првенствено испитао првостепену пресуду и поступак који је претходио доношењу пресуде, па је оценио да нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, нити је пресудом повређен кривични закон на штету оптуженог, на које повреде другостепени суд поводом жалби пази по службеној дужности у смислу одредбе члана 380 ЗКП.

Жалбени наводи браниоца оптуженог да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП, оцењени су као неосновани, јер по оцени овог суда изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противуречна, а у образложењу су дати јасни и аргументовани разлози о свим одлучним чињеницама, које разлоге и овај суд у потпуности прихвата. Насупрот оваквим наводима, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд током спроведеног поступка извео све потребне доказе које је анализирао, како појединачно, тако и у својој међусобној вези, па је на основу истих дошао до правилног чињенично-правног закључка о постојању свих битних елемената кривичног дела за које га је огласио кривим.

Неосновано се у жалби браниоца оптуженог наводи да су дати разлози у пресуди неразумљиви, јер је несхватљиво како првостепени суд изводи закључак да је сведок Стјепановић Бранко, на чијем исказу заснива осуђујућу пресуду, дао доследан и уверљив исказ и поред тога што је наведени сведок дао три контрадикторна исказа и што су ти његови искази у потпуној супротности са осталим изведенним доказима. Ово стога што је првостепени суд на страни 40 ожалбене пресуде имао у виду разлике које су уочене у исказима саслушаног сведока, те одступања у исказима, али правилно нашао да су искази сведока Стјепановић Бранка доследни у битним елементима, односно у погледу суштине предметног кривичног дела, те да је исти поуздан, а да су наведене разлике разумљиве и нормалне, с обзиром на протек времена. Истовремено, првостепени суд је правилно нашао да неподударности око неких детаља, који нису очигледно карактеристични, не могу обезвредити сведочење сведока и посумњати у поузданост и истинитост његовог исказа, тим пре што се о битним и кључним чињеницама изјашњавао доследно, описујући догађај онако како је запамтио да се одиграо, а које чињенице са другим изведенним доказима чине складну и логичну целину. Такође, првостепени суд је правилно нашао да се неконзистентност код сведочења сведока може приписати и протеку времена. Исказ сведока, који је првостепени суд прихватио, по оцени овог суда, правилно је оценио као логичан, те нашао да као такав даје објективну слику догађаја и начин на који се исти одиграо, као и да је у кључним деловима поуздан исказ, а да ни у једном моменту дати искази нису довели у питање чињеницу да је

оптужени Радивој Дарко дана 20.11.1991. године извршио убиство рањеног, а потом и заробљеног Маријана Плетеша, а што све прихвати и овај суд као другостепени.

Истовремено, не може се прихватити навод одбране да се констатоване разлике у исказу сведока Стјепановића односе на битне чињенице и то почев од тога да ли је сведоку издао наредбу оптужени [REDACTED] или пак Јован Ребрача, као и у погледу места где је добио наредбу од сведока Ребраче и под којим околностима, те да ли је оптужени [REDACTED] или хрватски војник тражио да се заустави возило код гробља у месту Ђелије, те да ли је сутрадан по трагичном догађају отишао на гробље у Ђелијама да види где је убијени хрватски заробљеник, или не, па до разлике да ли је видео тренутак када је наводно оптужени пуцао у оштећеног војника или није. Наиме, неспорно је да постоје разлике у погледу чињеница које бранилац истиче, те да сведок Стјепановић приликом давања исказа није био конзистентан у давању исказа у односу на те чињенице, међутим, по оцени овог суда баш као што је то нашао и првостепени суд, наведене разлике нису довеле у сумњу да ли је оптужени поступао на начин како је то описано у изреци пресуде и да ли је извршио кривично дело за које је оглашен кривим.

У жалби се даље истиче да у току поступка није разјашњено питање да ли су констатоване повреде оштећеног настале заживотно или посмртно. Међутим, по оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је на страни 39 ожалбене пресуде јасно навео да чињеница да вештак није могао поуздано да утврди да ли су између осталог вишеструке повреде трупа и других делова тела настале заживотно или посмртно, не искључују могућност да су те наведене повреде настале заживотно, а који став и као и налаз и мишљење прихвати и другостепени суд као правилан. С обзиром на то да и судски вештак не искључује могућност да су повреде настале заживотно, правилно је првостепени суд, у складу са осталим изведенним доказима, закључио да су повреде по телу – трупу оштећеног Маријана Плетеша настале заживотно, те да су последица дејства пројектила испаљених из ручног ватреног оружја, јер и сам сведок Стјепановић наводи да је оптужени испалио рафал из аутоматске пушке у прса заробљеника, који је пао на земљу, роптао, те након пар минута преминуо.

Бранилац оптуженог наводи у жалби да су нејасни наводи у образложењу пресуде да је суд имао у виду наводе из исказа сведока др Душанке Даниловић на записнику од 28.01.2003. године и 29.09.2010. године о томе да она не зна да ли је хрватског војника одвела војна или цивилна полиција, али је правилно закључио да је она здравствени радник, па стога није дужна да зна која је разлика цивилне и војне полиције, почев од униформе, па надаље. Не могу се прихватити наводи браниоца да су наводи у образложењу пресуде у том делу нејасни, тим пре што је суд на јасан и аргументован начин анализирао и оценио исказ сведока Даниловић Душанке, наводећи на страни 42 ожалбене пресуде у ком делу не прихвати, а у ком делу прихвати исказ овог сведока, а коју оцену

прихвата другостепени суд у потпуности.

Испитујући првостепену пресуду у делу који се односи на утврђено чињенично стање, чија се потпуност и правилност жалбом брањоца оптуженог оспорава, Апелациони суд у Београду налази да наводи жалбе, да у списима предмета нема ниједног доказа, ни материјалног о датом развоју догађаја, немају основа. Наиме, по оцени овог суда првостепени суд је правилно након изведенih доказа и то саслушања сведока, читањем записника Жупанијског суда у Осијеку од 23.02.1998. године о извршеној ексхумацији и записника Секције број 195/98 од 23.02.1998. године, који се односи на ексхумацију људских телесних остатака на локацији Ђелије – локација 2, те читањем налаза и мишљења судског вештака медицинске струке др Ђорђа Алемпијевића, те осталих изведенih писмених доказа на несумњив начин утврдио да је оптужени у свему поступао на начин како је то описано у изреци пресуде.

Апелациони суд у Београду је нашао да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио кривични закон, налазећи да су у радњама оптуженог [извршитељ] садржана сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ, за које дело га је огласио кривим. Међутим, имајући у виду одредбу члана 380 став 1 тачка 2 ЗКП, да се жалбом јавног тужиоца не истиче таква повреда, те да повреда кривичног закона није учињена на штету оптуженог, Апелациони суд у Београду није изменио правну квалификацију кривичног дела. По оцени овог суда, првостепени суд је погрешно применио кривични закон те оптуженог огласио кривим за кривично дело из члана 144 КЗ СРЈ, третирајући оштећеног као ратног заробљеника. Ово стога што је према стању у списима неспорно да је оштећени Маријан Плетеш био рањен у моменту када је пронађен, те је било је места примени одредбе члана 143 КЗ СРЈ. Наиме, у ситуацији када лице – оштећени ужива заштиту по више основа, његова заштита се кумулира, дакле, у конкретном случају оштећени Маријан Плетеш је уживао заштиту по Међународним конвенцијама и Протоколима и као ратни заробљеник и као рањеник. Међутим, када је првостепени суд, с обзиром на одредбе члана 143 и 144 КЗ СРЈ, био у прилици да определи статус оштећеног, то је у конкретном случају, а по оцени овог суда, било места давању оштећеном статуса рањеника, тим пре што је тај статус свеобухватнији и са мање ограничења. Тако, примера ради рањеник ужива заштиту без обзира на његове предходне активности, затим Додатним протоколом је проширења заштита рањеника и у ситуацијама када нису дошли у власт противне стране, а што код ратних заробљеника није случај, те можда и најважније то да без обзира на природу ратног сукоба рањеник ужива заштиту по Међународном праву.

Истовремено, испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о казни, Апелациони суд у Београду налази да се основано жалбом јавног тужиоца Тужилашства за ратне злочине пресуда побија због одлуке о казни, јер је по оцени овог суда првостепени суд оптуженом изрекао казну затвора са којом се

не би постигла сврха кажњавања. Наиме, правилно је суд од олакшавајућих околности на страни оптуженог ценио то да је породичан човек, ожењен, отац двоје деце, да је неосуђиван, а од отежавајућих околности да је кривично дело извршио према рањеном ратном заробљенику, који је био млађи човек, те околности под којима је дело извршено. Међутим, приликом одмеравања казне Апелациони суд у Београду је у контексту олакшавајућих и отежавајућих околности, мишљења да казна на коју је осуђен није адекватна, те да би и поред постојања олакшавајућих околности, првостепену пресуду требало преиначити и оптуженом изрећи казну затвора у дужем трајању, да би се са истом остварила сврха кажњавања.

Имајући у виду такво стање ствари, Апелациони суд у Београду је преиначио првостепену пресуду само у делу одлуке о казни и то тако што је оптуженог [REDACTED], због кривичног дела из члана 144 КЗ СРЈ, осудио на казну затвора у трајању од 12 година, сматрајући да ће се са овом казном у потпуности остварити сврха кажњавања, прописана одредбом члана 42 Кривичног законика, те да ће довољно утицати на оптуженог да у будуће не врши кривична дела, али и утицати на друге да не врше оваква или слична кривична дела. Истовремено, овај суд налази да је жалба браниоца оптуженог неоснована у делу којим се првостепена пресуда побија због одлуке о кривичној санкцији.

На основу свега наведеног Апелациони суд у Београду је на основу одредбе члана 391 ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

*Записничар
Мирјана Новић, с.р.*

*Председник већа-судија
Радмила Драгичевић-Дичић, с.р.*

JB

*За тачност отправка
Управитељ писарница
Светлана Антић*

Потврђује се да је ова фотокопија истоветна
са својим изворником - преписом, који се
састоји од 6 стране.

Исправи са које је извршено фотокопирање
налази се под овог Суда у предмету _____

Клоз-38/10

Такса из Тарифе пратње Закона о
републичким судским тексама наплаћена
је и исплаћена.

ВИШИ СУД - ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

У Београду 10/06/2012 год.

Листа